

**A Kaposvári Járásbíróság
í t é l e t e**

- Az ügy száma:** 11.P.20.975/2021/28-I. szám
- A felperes:** Intrum Zrt.
(1139 Budapest, Fiastyúk u. 4-8.)
- A felperes képviselője:** Dr. [REDACTED] Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: Dr. [REDACTED] ügyvéd)
- Az I. r. alperes:** [REDACTED]
- A II. r. alperes:** [REDACTED]
- Az I. és II. r. alperes képviselője:** Dr. Csuka Zoltán ügyvéd
(7400 Kaposvár, Somssich Pál u. 5/D. fsz. 2.)
Bukliné Dr. Vámos Csilla ügyvéd
(7400 Kaposvár, Anna u. 6.)
- A per tárgya:** felmondás jogellenességének megállapítása

R e n d e l k e z ő r é s z

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. r. alperesnek egyetemlegesen [REDACTED] forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül írásban, 3 példányban a Kaposvári Járásbíróságon előterjeszhető fellebbezésnek van helye.

Az elektronikus kapcsolattartás esetén a fellebbezést az Országos Bírósági Hivatal kézbesítési rendszerén, az OBH által rendszeresített űrlapon kell elektronikus úton előterjeszteni. Ennek elmulasztása esetén, illetve amennyiben a fellebbezést elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon kerül előterjesztésre, az elektronikus úton kapcsolatot tartó fellebbezését a bíróság visszautasítja.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjeszteni. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a 379. és 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a tényállást az Aegon Magyarország Hitel Zrt., valamint az I. és II. r. alperes által 2008. augusztus hó 5. napján megkötött szabadfelhasználású kölcsönszerződés és jelzálogszerződés, ezen szerződés 2008. december 18-ai módosítása, a hitelező felmondást megelőző 2011. október hó 10. napján kelt tartozás megfizetésére szóló felhívása, a fenti két szerződés 2011. november 25-ei felmondása, az azonnali hatályú felmondás átvételét igazoló iratok, a 2015. április hó 24. napján kelt elszámolás iratai, valamint a felek perben tett nyilatkozatai alapján állapította meg.
- [2] Az Aegon Magyarország Hitel Zrt. és az I. r. alperes 2008. augusztus hó 5. napján szabad felhasználású kölcsönszerződés szakaszos folyósítással és türelmi idővel megjelölésű szerződést kötött. A szerződés alapján a hitelintézet az adós részére a kölcsönt nyújtott, a jóváhagyott finanszírozási igény 45.000.000,-Ft, a kölcsön keretösszege 343.879,33 CHF volt. A kölcsönszerződés is rögzíti, hogy a kölcsön biztosítékaul szolgál az I. és II. r. alperes által 2008. augusztus hó 5. napján megkötött jelzálogszerződésben megjelölt zálogtárgy, mely a [REDACTED] szám alatt található ingatlan. Az ingatlant terhelő jelzálogszerződés megkötésére tehát szintén 2008. augusztus hó 5. napján került sor, mely szerződésben a kötelezettek az I. és II. r. alperes volt.
- [3] A szabadfelhasználású kölcsönszerződés és a hozzá kapcsolódó jelzálogszerződés egy alkalommal került módosításra, mely módosítás a kölcsön futamidejét érintette. A módosítás alapján a kölcsön lejáratá 2043. szeptember 15. napja volt. A szerződéseket módosító megállapodást a felek 2008. december hó 18. napján kötötték meg.
- [4] A kölcsönszerződés, a jelzálogszerződés, valamint azok módosítására vonatkozóan közjegyzői okirat készült, melybe az I. és II. r. alperes tartozását elismerte a felperes felé.
- [5] Az alperesek nem tettek eleget szerződésből eredő teljesítési kötelezettségüknek. A felperes 2011. október hó 10. napján kelt felmondás előtti utolsó felszólító levelében megjelöli, hogy az I. és a II. r. alperesnek a kölcsönszerződésből eredő tartozása 2011. október hó 10. napján összesen 87.719,84 CHF, mely a levél keltének időpontjában érvényes árfolyamon

22.347.638,-Ft tartozást jelent. A felperes levelében felhívta az alpereseket a teljesítésre, továbbá a levél tartalmazza, hogy a teljesítés elmulasztása esetén a felperes a kölcsönszerződést felmondja és a teljesítési határidő lejártát követően haladéktalanul végrehajtási eljárást jogosult indítani.

- [6] Az alperesek részéről a szerződés vonatkozásában teljesítés nem történt, így a felperes a 2011. november hó 25. napján a kölcsönszerződést és a jelzálogszerződést azonnali hatállyal felmondta. A felmondást Dr. Fodor Mária közjegyző foglalta közokiratba a [REDACTED] 2011. szám alatt.
- [7] Az azonnali hatályú felmondást tartalmazó közokiratból megállapítható, hogy a felperes a kölcsönszerződés II. általános rész 11. pontja, valamint a kölcsönszerződés módosítása megszűnése, felmondása fejezet 12.2. pontjában foglalt második felmondási ok alapján mondta fel azonnali hatállyal.
- [8] A kölcsönszerződés 11. pontja az alábbi felmondási okot jelöli meg.
A jelen szerződésből származó, hitelezőt megillető követelések biztosítékát képezi a jelen szerződés mellékleteként csatolt jelzálogszerződés, amely a jelzálog jogviszonyra vonatkozó, az abban szereplő feleket megillető jogokat és kötelezettségeket részletesen tartalmazza.
Ha a CHF forinthez viszonyított árfolyamának változása olyan mértékű, hogy a hitelező számára az ingatlan fedezet már nem nyújt elegendő biztosítékot, vagy a biztosíték értékének csökkenése veszélyezteti a kölcsön visszafizetését, úgy a hitelező jogosult a biztosíték kiegészítését kérni, az adós és/vagy a zálogkötelezett pedig köteles a hitelező írásbeli felhívására haladéktalanul a biztosítékokat kiegészíteni, a hitelező által közölt árfolyamváltozás mértékének vagy egyéb tájékoztatásának megfelelően. Az ezzel kapcsolatos valamennyi költséget az adós viseli.
- [9] A kölcsönszerződés 11.2. pontjában megjelölt második felmondási ok a következő.
A hitelező jogosult a Ptk. 525.§-ában foglaltakon túl jelen kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondani és az adós/adóstárssal szemben fennálló valamennyi tartozását azonnal lejárttá és esedékessé tenni, ha: az adós/adóstárs, illetve a biztosítékot nyújtó fél, bármely jelen kölcsönszerződésben, illetve a biztosítéki szerződésben foglalt kötelezettséget, így különösen a díjfizetési kötelezettséget nem teljesíti.
- [10] A felmondás az I. és a II. r. alperes részére 2011. december hó 1. napján került kézbesítésre. Az azonnali hatályú felmondás a teljesítési határidőt akként jelöli meg, hogy az árfolyamkockázatból származó hátrányos következmények kivédése érdekében a felmondásban megjelölt forintösszeget az adósok a felmondás kézbesítésétől számított 8 munkanapon belül teljesíthetik a felperes felé. A felperes felmondásával a felek közötti kölcsönszerződés és jelzálogszerződés megszűnt.
- [11] A felek által kötött kölcsönszerződés a 2014. évi XL. törvény, az elszámolási törvény által előírt elszámolási kötelezettség alá esett. A felperes részéről a tisztességtelenül felszámított összeg elszámolására 2015. április hó 24. napján került sor. Az elszámoláshoz kapcsolódó információk alapján megállapítható, hogy a felperes által tisztességtelenül felszámított

összege 115.827,08 CHF volt. Az elszámolás szerint az elszámolás előtt nyilvántartott tartozás összege 611.892,08 CHF volt, a tisztességtelenül felszámított elszámolását követően ez 496.065,-CHF-re módosult. Az elszámolásra vonatkozó levél azt is tartalmazza, hogy az I. r. alperesnek megszűnt szerződése van, mely megszűnésre tartozás fennmaradásával került sor. Ezért az elszámolás eredményét követően keletkező túlfizetés összegét a polgári jog általános szabályai szerint a költségekre, aztán a kamatra és végül a tőketartozásra kell elszámolni.

- [12] Az Aegon Magyarország Hitel Zrt-t az Intrum Justitia Zrt. vásárolta fel, mely cég Intrum Hitel Zrt-ként folytatta tevékenységét 2018-tól. 2020-ban az Intrum Hitel Zrt. beleolvadt az Intrum Justitia Zrt-be, így jogutódlással megszűnt. Az Intrum Justitia Zrt. vonatkozásában névváltozás történt, a cég Intrum Zrt. elnevezéssel folytatja tevékenységét. A fentiek alapján megállapítható, hogy az Aegon Magyarország Hitel Zrt., mint hitelező jogutóda az Intrum Zrt.
- [13] A szerződés felmondással történő megszűnését követően a felperes az alperesekkel szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett. Az alperesek a felperessel szemben a Kaposvári Járásbíróságon végrehajtás megszüntetésére irányuló pert indítottak 14.P.21.336/2020. szám alatt. Ezen végrehajtás megszüntetése iránti perben az alperesek a végrehajtási jog elévülésére hivatkoztak. A felperes ezen végrehajtási eljárásban hivatkozott arra, hogy a Kúria 4/2021-es Polgári Jogegységi határozata alapján megállapítható, hogy a DH. törvények szerint tisztességtelenül felszámított összeg jelentősen meghaladta a felmondást közvetlenül megelőző tartozást, így a hitelintézet felmondása jogellenes. A felperes a végrehajtás megszüntetése iránti perben ezen körülményre kifogásként hivatkozott, a bíróság a felperest önálló perindításra utasította.
- [14] A felperesi előadás szerint a felmondás időpontjában lejárt tartozás összegét 88.117,75 CHF-ben jelölte meg. Az elszámolásban szereplő tisztességtelenül felszámított összeg 115.827,08 CHF volt, így az I. r. alperesnek a felmondáskor 27.709,33 CHF összegű követelése állt fenn a felperessel szemben.
- [15] A felperes mindezek alapján kereseti kérelmet terjesztett elő, melyben kérte megállapítani, hogy a felperesnek az alperesekhez 2011. november hó 25. napján intézett és Dr. Fodor Mária közjegyző által [REDACTED]/2011. számon közokiratba foglalt felmondása jogellenes és a bíróság kötelezze az alpereseket ennek az ítéleti rendelkezésnek a tűrésére. Kérte továbbá az alperesek perköltségben marasztalását.
- [16] Az alperesek a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.
- [17] A felperes keresete nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [18] A felperes kereseti kérelmében megállapítja, hogy a felek egymással 2008. augusztus hó 5. napján kölcsönszerződést kötöttek, mely kölcsönszerződés deviza alapú és változó kamatozású volt. A kölcsönszerződést a felperes, az alperesek nem fizetése miatt 2011. november 25. napján felmondta, a felmondás a tanúsítvány szerint hatályosult. A felperesi kereset szerint a Kúria a 4/2021. Polgári Jogegységi döntésébe arra az álláspontra

helyezkedett, hogy utóbb a DH. törvények szerinti tisztességtelenül felszámított összegeket a felmondás jogszerűségének vizsgálata folytán figyelembe kell venni. A DH. törvények szerint tisztességtelenül felszámított összeg 115.827,08 CHF volt, míg a felmondást közvetlenül megelőző tartozás 87.719,84 CHF. A felperes kereseti kérelme körében hivatkozott arra, hogy a 4/2021. PJE a címében mutatja tárgyi hatályát, mely szerint a fogyasztói kölcsönszerződésekkel összefüggő jogvitára vonatkozik. A személyi hatály tekintetében diszpozitív, és ugyan példálózva felsorolja a fogyasztót a keresetindítás jogosultjaként, azonban nem zárja ki a pénzügyintézetet sem. A felperes kereseti kérelmében arra utalt, hogy annál is inkább megengedett a pénzügyintézet részéről a keresetindítást, mivel a felmondás jogellenességének megállapításával a fogyasztó kerül kedvezőbb helyzetbe, hiszen szerződése az eredeti, a 2011-es állapot szerint áll helyre és letörlődik a neve mellől több tíz millió forint késedelmi kamat, mivel a felperesnek nem lesz az alperesekkel szemben lejárt követelése.

- [19] A felperes jogi álláspontja szerint a keresetnek nem kell megfelelni a Pp. 172.§ (3) bekezdésében meghatározott megállapítási kereset konjunktív kritériumainak, mivel az 5/2013. PJE 1. pontja szerint a szerződés érvénytelenségének, részleges érvénytelenségének megállapítása iránti perben nem kell vizsgálni a Pp-ben meghatározott megállapítási kereset feltételeinek fennállását. Ennek az legfőbb oka, hogy a Pp. 172.§ (3) bekezdés b.) pontja lex generális az rPtk. 239/A.§-ához képest.
- [20] A felperes utóbb kereseti kérelme jogi indokolását kiegészítette azzal, hogy a felmondás jogszerűségének vizsgálata megállapítási kereset körében lehetséges, mely jogértelmezés a Kúria 4/2021-es Polgári Jogegységi határozatán alapul. Ezen határozatok alapján elismerést nyert a felmondás jogellenességének megállapítása iránti kereset előterjeszthetősége, azaz a jogegységi határozatok indokolásában kifejtettekben az a következtetés vonható le, hogy olyan jogi tény megállapítása is kérhető keresettel, amely magában hordozza valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának a következményét. A felperesi álláspont szerint a felmondás jogellenessége iránti kereseti kérelem szükségszerűen magában foglalja a felmondással megszüntetni szándékozott jogviszony fennálltának megállapítása iránti kereseti kérelmet is, amelynek előterjesztése a Pp. 172.§ (3) bekezdése értelmében nem kizárt.
- [21] A felperes a fentiek mellett kifejtette, hogy a Pp. 172.§ (3) bekezdésében szabályozott megállapításra irányuló kereset előterjesztésének két további feltétele, a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása, illetve a teljesítés követelésének kizártsága is igazolt. A felperesi álláspont szerint mindkét feltétel fennáll, hiszen a kért megállapítás helyett semmilyen tartalmú marasztalás nem kérhető. Ezen kívül a felperes álláspontja szerint a jogvédelem szükségessége is megállapítható, arra figyelemmel, hogy a felperesnek nincs más jogi eszköze arra, hogy az alperes tartozását vitássá tegye. A felperes utalt arra, hogy sem jogszabály, sem bírói gyakorlat nem követeli azt meg, hogy a védendő jogi érdek tekintetében a felperes konkrét anyagi jogi rendelkezést jelöljön meg.
- [22] A felperesi álláspont szerint a felperes a keresetben a felmondás jogellenes mivoltára tekintettel kéri a felmondás jogellenességének megállapítását, amelyre a felperes korlátlanul jogosult hivatkozni. A felperes ezen hivatkozással nem saját felróható magatartására hivatkozik és jogával nem él vissza, hiszen az, hogy a bírósági gyakorlat utóbb a felmondást

követően megváltozott és immár lehetővé teszi annak vizsgálatát, hogy alapos volt-e a pénzügyintézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása, nem tekinthető a felperesnek felróhatóknak. Az, hogy utóbb a bíróság a megkötött kölcsönszerződés bizonyos rendelkezéseit általános jogelvekre tekintettel tisztességtelennek nyilvánította, nem róható fel a felperesnek.

- [23] Az I. és II. r. alperes írásbeli ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte, valamint a felperes per költségeiben marasztalását.
- [24] Az alperesek írásbeli ellenkérelmükben arra hivatkoztak, hogy a felperes keresete vonatkozásában nem állnak fenn a Pp. 172.§ (3) bekezdésében foglalt feltételek. A felperes keresete ugyanis nem jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítására, hanem abszurd módon a saját jognyilatkozata jogellenességének megállapítására irányul. Az alperesek álláspontja szerint a felmondással a felek közötti szerződés megszűnt. Ez alapján az állapítható meg, hogy már nincs szerződéses jogviszony a felek között, tehát a Pp. 172.§ (3) bekezdés szerint jelen perre értelmezhető jogviszony nem áll fent.
- [25] Az alperesek írásbeli ellenkérelmükben arra hivatkoztak, hogy az alperesek nem lehetnek alanyai ezen perben, hiszen a támadott jognyilatkozat nem az alperesek, hanem a felperes saját jognyilatkozata, tehát önmagával szemben kellene keresettel élnie, ami nyilvánvalóan lehetetlen.
- [26] Az alperesek álláspontja szerint amennyiben a felperes a felmondását jogszerűtlennek tartja, nincs indoka annak, hogy ezt ítélettel kellene kimondani. Elegendő lenne, ha a felperes a felmondáshoz fűződő joghatásokat, jelen esetben a végrehajtási jogot nem gyakorolná, végrehajtást kérőként kérné a végrehajtási eljárás megszüntetését.
- [27] A felperes keresete felmondás jogellenességének megállapítására irányul, de a felperes szerint arra nem vonatkozik a Pp. 172.§ (3) bekezdése, így a felperes keresetének nem kell megfelelni az ott megjelölt követelményeknek. E körben a felperes az rPtk. 239/A.§ (1) bekezdésére hivatkozik, mint őt mentesítő szabályra. Az alperesi álláspont szerint a rendelkezés azonban a szerződés érvénytelenségének vagy részleges érvénytelenségének a megállapítására vonatkozik, a felperesi kereset viszont nem tartozik ebbe a körbe, hiszen egyoldalú jognyilatkozat jogellenességének a megállapítására irányul.
- [28] Az alperesi álláspont szerint tehát a felperes megállapítási keresete vonatkozásában vizsgálni kell a Pp. 172.§ (3) bekezdésében foglaltak fennállását.
- [29] Az alperesi álláspont szerint a megállapítási kereset egyik feltétele sem igazolt a felperesi kereset vonatkozásában. Egyrészt a felperesi kereset nem jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránti kereset, hanem felmondás jogellenességét állítja nem jog vagy jogviszony fennállást vagy annak hiányát. Nem derül ki a keresetből, hogy mi a felperesi jogvédelmi érdek és az sem, hogy a jogviszonnyal összefüggésben marasztalás valóban nem kérhető.

- [30] Az alperesek nyilatkozata szerint a felmondásra, mint egyoldalú jognyilatkozatra a szerződések szabályait kell alkalmazni. A szerződés tévedés címén egy éves jogvesztő határidővel támadható meg, tehát a felperes az egyoldalú nyilatkozatát is ezen rég eltelt határidőn belül támadhatta volna meg. A felperes legkésőbb az elszámoláskor, tehát 2015-ben értesült arról, hogy a szerződés felmondásakor az I. r. alperesnek tartozása nem állt fenn, így a tévedés felismerését követő egy éven belül volt lehetősége a felmondást tévedés címén megtámadni.
- [31] Az alperesek egyéb kifogásaik vonatkozásában hivatkoztak továbbá arra, hogy a felperes keresete ellentétes az rPtk. 4.§ (1) bekezdésben meghatározott jóhiszeműség és tisztesség elvével. E körben hivatkoztak arra, hogy saját felróható magatartására előnyök szerzése érdekében senki sem hivatkozhat. A felperes a maga elhatározásából mondta fel a szerződést, szüntette azt meg, most ezt a jognyilatkozatát támadja annak érdekében, hogy az általa lekéssett igényérvényesítési határidő miatt az általa kezdeményezett végrehajtás elévülési okból ne kerüljön megszüntetésre.
- [32] Az alperesek hivatkoztak továbbá az rPtk. 5.§ (1) bekezdése rendelkezésére, mely tiltja a joggal való visszaélést. A (2) bekezdés szerint ennek minősül, ha a felperes úgy gyakorolja a jogát – a jelen esetben saját jognyilatkozatának megtámadását, hogy az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem egyeztethető célra irányul.
- [33] Az alperesek továbbá rámutattak arra, hogy a 4/2021. PJE kifejezetten annak érdekében született, hogy a fogyasztóval szemben tisztességtelenül felszámított összegeket a pénzügyes és a bíróság is kötelesek legyen figyelembe venni a felmondás jogszerűségének megítélésénél, tehát nincs szó diszpozitív személyi hatályról.
- [34] Az alperesek vitatták azon felperesi nyilatkozatot is, hogy amennyiben a felmondáskor fennálló tartozásba a felperes elszámolja a tisztességtelenül felszámított összeget, ez alapján a felmondáskor az I. r. alperesnek tartozása nem állt fenn. Az alperesi álláspont szerint a felperes a keresetben előadott számítását a tisztességtelenül felszámított összeg körében nem támasztotta alá megfelelő számításokkal.
- [35] Az alperesek e körben arra hivatkoztak, hogy a felmondáskor az I. r. alperesnek nem volt túlfizetése, hanem 55.290,56 CHF hátraléka állt fenn, tehát a felmondás nem volt jogellenes.
- [36] A bíróságnak a felperes kereseti kérelme vonatkozásában azt kellett vizsgálni, hogy a felperes jogosult-e a kereseti kérelem előterjesztésére, ha igen, milyen feltételekkel.
- [37] A felperes kereseti kérelmében az igényérvényesítés körében két irányú jogi álláspontot foglalt el.
- [38] A felperes egyrészt arra hivatkozott, hogy a felperesi kereset nem minősül a Pp. 172.§ (3) bekezdése szerinti megállapítási keresetnek, hiszen a Kúria 4/2021. Polgári Jogegységi határozata alapján a felperes, mint hitelintézet ugyanúgy jogosult a felmondás jogellenessége megállapítása körében kereseti kérelem előterjesztésére, mint az adósok.

- [39] Utóbb jogi álláspontját annyival egészítette ki, hogy amennyiben a bíróság vizsgálja a megállapítási kereset feltételeinek a fennállását, ez a felperesi kereset vonatkozásában igazolt.
- [40] A felperes e körben kúriai határozatra hivatkozott, mely szerint perjogi értelemben a felmondás jogellenessége iránti kereseti kérelem szükségszerűen magában foglalja a felmondással megszüntetni szándékozott jogviszony fennállásának megállapítása iránti kereseti kérelmet is, amelynek előterjesztése a Pp. 172.§ (3) bekezdése értelmében nem kizárt.
- [41] A felperes továbbá a fent kifejtettek alapján igazoltnak látta, hogy a Pp. 172.§ (3) bekezdésében meghatározott további két feltétel fennállása is igazolt a felperesi kereset vonatkozásában.
- [42] A felperes továbbá a kereseti kérelme körében hivatkozott az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 239/A.§ (1) bekezdésére, mely szerint a felperes keresete vonatkozásában szintén nem kell vizsgálni a megállapítási kereset feltételeinek fennállását.
- [43] Az rPtk. 239/A.§ (1) bekezdése szerint a fél a szerződés érvénytelenségének vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének (részbeni érvénytelenség) megállapítását a bíróságtól anélkül is kérheti, ha az érvénytelenség következményeinek alkalmazását is kéri.
- [44] Ez utóbbi felperesi hivatkozás vonatkozásában a bíróság megállapítja, hogy a felperes keresete vonatkozásában az rPtk. fenti rendelkezése nem alkalmazható, arra figyelemmel, hogy a felperes keresete nem a felek által kötött szerződés részbeni vagy teljes érvénytelenségének megállapítására irányul.
- [45] A bíróság tehát a felperes kereseti kérelmét a 4/2021-es Polgári Jogegységi Határozat, valamint a Pp. 172.§ (3) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint vizsgálta.
- [46] A felperes kereseti kérelmében kifejtette, hogy a 4/2021. számú Polgári Jogegységi Határozat tárgyi hatálya egyértelműen megállapítható, hiszen a Polgári Jogegységi Határozat a fogyasztói kölcsönszerződésekkel összefüggő jogvitára vonatkozik. A felperesi álláspont szerint a személyi hatály tekintetében azonban a Polgári Jogegységi Határozat diszpozitív és ugyan példálózva felsorolja a fogyasztót a keresetindítást jogosultjaként, azonban nem zárja ki a pénzügyintézetet sem.
- [47] A 4/2021-es számú Polgári Jogegységi Határozat az alábbiakról rendelkezik.
- [48] A deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések részleges semmissége miatt szükséges elszámolási kötelezettséget előíró 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás nem zárja ki, hogy a bíróság a polgári jog szabályai szerint utólag vizsgálja, hogy alapos volt-e a pénzügyintézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása.
- [49] A jogegységi határozat meghozatalát indítványozó annak az elvi jelentőségű kérdésnek a megválaszolását kérte a Kúria Jogegységi Tanácsától, hogy a DH. 2. törvény szerinti

elszámolás kihat-e, és ha igen, milyen módon a pénzügyi intézet korábbi, az adós fizetési hátraléka miatti felmondásának jogszerűségére.

- [50] A Jogegységi Tanács álláspontja az indítványban meghatározott elvi kérdéssel kapcsolatban a következő volt. A DH.2. törvény az árfolyamrés alkalmazását és az egyoldalú szerződés módosítást lehetővé tevő tisztességtelen kikötésekkel kapcsolatos elszámolás keretében – a szabályozás lényegét tekintve – az érintett kölcsönszerződések részleges érvénytelensége folytán a törlesztőrészletek megfelelő újra számításáról és a semmis kikötések alapján teljesített befizetések elszámolásáról rendelkezett. A törvény – sem közvetve, célján keresztül, sem pedig a konkrét szabályozási tartalma révén – nem tér ki, nem rendezi a szerződő felek, így a hitelező pénzügyi intézmény felmondási jogát, annak mikénti gyakorlását, nem rendelkezik az elszámolás eredményének a kölcsönszerződés korábbi felmondására vonatkozó hatásáról.
- [51] A Jogegységi Tanács hangsúlyozta, hogy a DH.2. törvény szerinti elszámolás önmagában objektíve nem alkalmas a kölcsönszerződés felmondásához fűződő joghatások kiküszöbölésére. A felmondás alapvető joghatása ugyanis, hogy a szerződést megszünteti (rPtk. 321.§ (1) bekezdés), a hitelezőnek a kölcsönszerződésből eredő követelése pedig egyösszegben esedékessé válik (rPtk. 319.§ (2) bekezdés, 526.§ (2) bekezdés). Ezek a joghatások, ha a felmondás az adós számára sérelmes, a törlesztőrészletek újra számításával, a tisztességtelen kikötések alapján teljesített befizetések jóváírásával nem háríthatók el.
- [52] Nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a fogyasztó a felmondás jogellenességének, a jogviszony fennállásának megállapítása iránt keresetet indítson. Ebben a perben érdemben vizsgálható, hogy a felmondásban megjelölt indok fennáll-e és alkalmas volt-e arra, hogy a jogviszony megszüntetését megalapozza, a felmondás pedig mindezekre figyelemmel alapos volt-e.
- [53] A Polgári Jogegységi Határozatban kifejtettek alapján a Jogegységi Tanács álláspontja az volt, hogy a fogyasztói kölcsönszerződéseket illetően a DH.2. törvénynek megfelelő elszámolás nem zárja ki, hogy a bíróság a polgári jog szabályai szerint utólag vizsgálja, hogy alapos volt-e a pénzügyi intézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása.
- [54] A bíróság álláspontja szerint a Kúria 4/2021-es Polgári Jogegységi határozata az adós részére biztosítja a perindítás lehetőségét a felmondás jogellenességének megállapítása iránt anélkül, hogy a bíróság a megállapítási kereset feltételeinek fennállását vizsgálná. Ennek oka, hogy a DH.2. törvény az árfolyamrés alkalmazását és az egyoldalú szerződés módosítást lehetővé tevő tisztességtelen kikötésekkel kapcsolatos elszámolás keretében sem közvetve, sem pedig konkrét szabályozási tartalma révén nem tér ki és nem rendezi a szerződő felek, így a hitelező pénzügyi intézmény felmondási jogát, annak mikénti gyakorlását, nem rendelkezik az elszámolás eredményének a kölcsönszerződés korábbi felmondására vonatkozó hatásáról. A DH.2. törvény szerinti elszámolás tehát önmagában objektíve nem alkalmas a kölcsönszerződés felmondásához fűződő joghatások kiküszöbölésére. A jogegységi határozat úgy fogalmaz, hogy amennyiben az adós számára sérelmes a felmondás, a törlesztőrészletek újraszámításával és a tisztességtelen kikötések alapján teljesített befizetések jóváírásával ezek

a joghatások nem háríthatók el, így nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a fogyasztó a felmondás jogellenességének, a jogviszony fennállásának megállapítása iránt keresetet indítson.

- [55] A bíróság álláspontja szerint a Kúria jogegységi határozata a személyi hatályról is egyértelműen rendelkezik, mely személyi hatályként a fogyasztót, adóst jelöli meg. Mindezek alapján a bíróság álláspontja szerint a 4/2021-es Jogegységi Határozat alapján a felperes perindításra nem jogosult, illetve a felperes vonatkozásában nem alkalmazható a Polgári Jogegységi Határozat azon lényegi rendelkezése, hogy a felperes anélkül indíthatna pert a felmondás jogellenességének megállapítása iránt, hogy a megállapítási kereset fennállásának feltételeit a bíróság vizsgálná.
- [56] A bíróság a felperes által kifejtett egyik állásponttal egyetértve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes jogosult a felmondás jogellenességének megállapítása iránt kereseti kérelmet előterjeszteni, hiszen a felmondás jogellenessége megállapítása iránti kereseti kérelem magában foglalja a felmondással megszüntetni szándékozott jogviszony fennálltának megállapítása iránti kereseti kérelmet is. A bíróság álláspontja szerint azonban a felperes keresete vonatkozásában vizsgálni kell a Pp. 172.§ (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállását.
- [57] A Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 172.§ (3) bekezdése szerint valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt akkor terjeszthető elő kereseti kérelem, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges, és a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból marasztalás nem kérhető. A bíróság e törvényes feltételek fennállását hivatalból vizsgálja.
- [58] A bíróság a fentiek alapján tehát megállapította, hogy a felperes a felmondás jogellenességének megállapítása vonatkozásában megállapítási kereseti kérelmet terjeszthet elő, hiszen a felmondás jogellenessége iránti kereseti kérelem magában foglalja a felmondással megszüntetni szándékozott jogviszony fennálltának megállapítása iránti kereseti kérelmet is, így teljesül az a feltétel, hogy a felperes keresetében valamely jog vagy jogviszony fennálltának vagy fenn nem állásának megállapítását kéri.
- [59] Ugyanakkor a bíróság megállapította, hogy a Pp. megállapítási kereset vonatkozásában meghatározott további feltételek a felperesi kereset vonatkozásában nem teljesülnek.
- [60] Egyik feltétel, hogy a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy más okból marasztalás nem kérhető.
- [61] A bíróság nem osztotta a felperes azon álláspontját, hogy a felperes részéről marasztalás nem kérhető, hiszen a felperesi álláspont szerint jogdogmatikailag nem kérhető annak kimondása, hogy a felek közti szerződés érvényes.
- [62] A bíróság álláspontja szerint a felperesnek a fenti feltétel fennállása körében azt kellett volna bizonyítani, hogy a felperes a marasztalást a jogviszony természeténél fogva a kötelezettség

lejártnak hiányában vagy valamely más okból ne követelhesen. Itt ezen feltétel vonatkozásában a jogviszony természetét kell vizsgálni. A jogviszony a felek által megkötött kölcsönszerződés, melynek felmondása jogellenessége megállapítását kéri a felperes. Tehát a jogviszony természeténél fogva, amely a kölcsönszerződés, a felperesnek lehetősége van marasztalást, teljesítést kérni. A felperes részéről egyébként ez megtörtént, hiszen az alperesekkel szemben végrehajtási eljárás van folyamatban. Annak vizsgálata, hogy a felperes esetleg azért nem jogosult marasztalást kérni, mert követelése elévült, nem ennek a pernek a tárgya.

- [63] A felperesnek további még egy konjunktív feltétel fennállását kellett igazolni, mégpedig azt, hogy a jogvédelem a felperest az alperessel szemben illesse meg. E körben a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes fogyasztó érdeke, hogy a jogellenes felmondás folytán az eredeti kölcsönszerződés, a felek közötti jogviszony ismételten érvényesen fennálljon, hiszen ez esetben az alperest nem terhelik a késedelmes teljesítéshez kapcsolódó jogkövetkezmények.
- [64] A felperesnek a kereseti kérelemben a felperest az alperessel szemben megillető jogvédelmet kellett megjelölnie, a felperes részéről ilyen jogvédelem megjelölésére nem került sor. A felek részéről utalás történt arra, hogy a felmondott kölcsönszerződéssel kapcsolatban a felperes az alperesekkel szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett. Az alperesek álláspontja szerint a felperes kölcsönszerződésből eredő követelése elévült, ezért végrehajtás megszüntetése iránti pert indítottak. A bíróság álláspontja szerint az nem tekinthető a felperest megillető jogvédelemnek, hogy egy esetleg elévült követelést a megállapítási kereset előterjesztésének megengedésével ismét érvényesíthetővé tegye.
- [65] A bíróság tehát mindezek alapján megállapította, hogy a felperes kereseti kérelme jogalapjában nem megalapozott.
- [66] Arra figyelemmel, hogy a bíróság álláspontja szerint a felperes nem volt jogosult a kereseti kérelem előterjesztésére, így a bíróság nem vizsgálta azon felperesi és alperesi nyilatkozatok megalapozottságát, hogy a tisztességtelenül felszámított összeg 4/2021. Polgári Jogegységi Határozat alapján történő elszámolását követően a felmondáskor az I. r. alperesnek milyen összegű tartozása állt fenn.
- [67] A bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81.§, 83.§ (1) bekezdés, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján határozott azzal, hogy a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződés szerint az elsőfokú eljárásban az alperesi képviselő ügyvédi munkadíja ██████-Ft, ezen kívül tárgyalásonként ██████-Ft. A perben három érdemi tárgyalás megtartására került sor. Így az alperesi képviselőnek megállapított ügyvédi munkadíj ██████-Ft, azzal, hogy az alperesi képviselő Áfa fizetésére nem köteles.
- [68] A fellebbezési jog a Pp. 365.§ (2) bekezdés a.) pontján alapul.

Kaposvár, 2022. október 19.

Dr. Völgyiné Dr. Radnai Edit sk.

11.P.20.975/2021/28-I. szám

12

bíró

V é g z é s

A Kaposvári Járásbíróság Intrum Zrt. felperesnek – és társa alperesek ellen felmondás jogellenességének megállapítása iránt 11.P.20.975/2021. szám alatt indult perében 29-es sorszám alatt tanúsítja, hogy a 11.P.20.975/2021/28-I. számú ítélet 2022. november 10. napján jogerőre emelkedett (2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 359.§ (3) bekezdés).

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Kaposvár, 2022. november 22.

Dr. Völgyiné Dr. Radnai Edit sk.
b í r ó